

Speech doctor Vinca LaFleur:

# Retoriikan taito toimii kaikissa medioissa

Puhe ei ole menettänyt merkitystään johtamisen välineenä sähköisen viestinnän ja sosiaalisten medioiden suosion kasvusta huolimatta, sanoo puheiden pitämisestä ja kirjoittamisesta luennoiva **Vinca LaFleur**.

**Vinca LaFleur** oli yksi Markkinointiviestinnän viikon pääpuhujia. Hän toimii nykyisin West Wing Writers -yhtiön palveluksessa. Hänet tunnetaan muun muassa presidentti **Bill Clintonille** kirjoittamistaan puheista.

LaFleur toimi Clintonin hallituksen palveluksessa vuosina 1994-1998 kunnes siirtyi puhetaidon yksityiseksi konsultiksi.

## Politiikka on puhumista

LaFleurin mukaan **Barack Obama** voitti USA:n presidentinvaalit paljolti myös sen ansiosta, että hän on humaanimpi puhuja ja pistää itsensä aidommin likoon kuin politiikassa pitkään teflonoitunut kilpakumppani **John McCain**.

Myös Bill Clintonia pidetään erinomaisena puhujana, ja LaFleur myöntää, että tietyn pisteen jälkeen se on aina puhujan itsensä, ei puhekirjoittajan ansiota.

Politiikan tutkijat ovat pitäneet **John F. Kennedyn** 1960-luvulla pitämiä tv-puheita merkittävänä käännekohtana poliittisessa viestinnässä. Kennedyä kun pidetään ensimmäisen presidenttiehdokkaana, joka oivalsi tv:n voiman ja osasi sovittaa puheensa juuri televisiolle.

LaFleurin mukaan asia ei ole aivan näin.

– Ei vain Kennedy, vaan myös useimmat muutkin Yhdysvaltain presidentit

ovat olleet aivan erinomaisia puhujia. Kennedyn aikana tv alkoi yleistyä ja Kennedy osasi hyödyntää sitä. Häntä aikaisemmin **Rooseveltiä** pidettiin erinomaisena radiopuhujana. Ja historiankirjoista tiedämme, että jo **Lincoln** oli mestarillinen sanankäyttäjä ja vetoava puhuja.

– Puhuminen yleisön edessä on aina ollut Yhdysvalloissa arvostettu taito ja sillä on ollut merkitystä niin politiikassa kuin yrityselämässäkin. Se ei tule vähenemään verkkoviestinnän yleistymisen takia. Puhetaito on tärkeää myös verkossa, mutta verkkoviestinnässä on myös omat linalaisuutensa, kuinka asioita tuodaan esiin.

Puheita myös referoidaan mediassa, mutta ei aina niitä kohtia, joita puhuja itse toivoisi toistettavan. LaFleur kehottaa korostamaan, tiivistämään ja toistamaan ydinkohtia.

– Ylipäänsä nykyisin saa olla tyytyväinen, että saa jonkinlaista mediahuomiota. Ei kannata olla liian vaativa sen kanssa, tuleeko juuri se oma suosikkikohta siiteerattua.

– Jos olet hyvin suorasukainen, hauska, provokatiivinen tai sanot jotain todella uutta, voit olettaa, että juuri sellaisen kohdan media halua puheestasi poimia.

– Puheita pitää voi aina itse siirtää puheensa verkkoon, jos haluaa sille laajempaa mahdollista yleisöä, joskaan en tunne

kovin montaa, joka lukee mielellään puheita verkosta, itseni lisäksi.

– Toinen vaihtoehto on käyttää videota. Niitä katsotaan paljonkin. Esimerkiksi hyvinä puhujina tunnettujen yritysjohtajien kuten **Steve Jobsin** tai **Bill Gatesin** videoituid puheet ovat hyvinkin suosittuja.

## Tankerosta taitavaksi?

Suomessa OECD:n kokouksessa aikanaan useita viikkoja viettänyt LaFleur tietää, ettei puhetaito ole suomalaisia vientivaltteja.

– En ole nähnyt Nokian johtajien puhuvan tv:ssä, mutta en panisi pahakseni, vaikka heidän aksenttinsa erottuisi. Pikemminkin arvostan sitä, että he ovat opetelleet vieraan kielen ja käyttävät sitä. Näin ajattelee myös moni amerikkalainen. Meistä harva osaa vieraita kieliä ja se on meillä arvostettu taito.

– Ei hyvän puheen pitäminen ole ihan helppoa englantia äidinkielenään puhuvalle, saati ihmiselle, joka ei puhu sitä äidinkielenään!

Puhujan kannattaa puhua totta, esittää



Vinca LaFleur oli yksi Markkinointiviestinnän viikon pääpuhujista.

autenttisesti sitä mitä on.  
– Jos tulee Norjasta ja tietää, että on huono hehkuttamaan asioita, voi puheen aluksi sanoa, että meillä Norjassa on tapana esittää asiat vaatimattomasti: jos minä nyt sanon, että minusta on tosi mukavaa päästä teille puhumaan täällä tänään, niin todellakin tarkoitan sitä, LaFleur neuvoo.

Hyvä puhe estää LaFleurin mielestä 20 minuuttia.

– Siitä pitempään kuulijan on vaikea pysyä keskittyneenä tai absorboida asiaa

korvillan yhdellä kertaa.

Koska monesti puhujalle varataan tunti, LaFleur suosittaa, että se jaetaan puoliksi kysymysten kanssa.

– Livetilanteen mahdollistama vuoro-vaikutteisuus kannattaa aina hyödyntää.

## Tarinoissa on voimaa

Jos joutuu puhumaan yli puoli tuntia, puhetta kannattaa rytmittää tarinoilla.

– Tarinaa kertoessaan ihminen on aidoimmillaan. Joskus kirjoitan puheeseen, että tähän kohtaan tulee se sun tarinasi. Sitä ei kirjoiteta valmiiksi, vaan puheen pitäjä kertoo sen omin sanoin. Silloin hän joutuu ottamaan kontaktin yleisöön. Se aina vaikuttavaa, vaikka sen tekisi vähän sanoja hakienkin. Tarinat ovat myös niitä, joita puheista muistetaan.

LaFleurin puheesta jäi mieleen, kuinka hän varoitti seuraamasta brittiläisen poliitikon **David Cameronin** ohjetta: Cameron ei näet tarkoituksella käy wc:ssä ennen puheittensa pitämistä.

– Se pieni hätä kun auttaa Cameronin mukaan keskittymään olennaiseen ja saa esitykseen aktiivista, elävää otetta!

## Vincan vinkit

1. Kohdistu puheesi yleisölle
2. Puhu yksinkertaisesti ja konkreettisesti
3. Kerro tarina ja olet aito ja autenttinen.
4. Osoita inhimillisyyttä
5. Yllätä
6. Tuo esiin intohimo ja oma persoona
7. Lopeta puhuminen ennen kun yleisö aloittaa puhumaan  
Kirjasuositus: **Made to Stick, Chip Heath & Dan Heath 2007**

PEKKA VIROLAINEN  
SAMPO KORHONEN

”Aivan aluksi...”



**Jutta Urpilainen** rikkoi vaalien jälkeen – ja ehkä muutenkin – **Vinca LaFleurin** ohjeita numero 1 ja 3. Hän ei ollut aito, autenttinen eikä kohdistanut puhettaan yleisölle, vaan antoi joka paikassa saman vastauksen.

Urpilaisen vaaliyönä moneen kertaan reippaasti toistamat ”Aivan aluksi haluaisin kiittää... -fraasit” nousivat katsotuksi vitsiksi jopa YouTube-videoilla. Vaikutti siltä, kuin Urpilainen olisi päättänyt vastata samalla tavalla hymyilevällä naamalla ennalta valmistellusti jokaiseen kysymykseen, osoittaakseen että hän kestää tappion hymyssä suin.

– Suomalainen voisi esiintyä vähän reippaammin puhuessaan esimerkiksi amerikkalaisille, mutta Suomessa taas suomalaisen amerikkalaistyyppistä esiintymistä voidaan pitää epäaitona, LaFleur sanoo, todeten kuitenkin, ettei ole nähnyt kyseistä esiintymistä, mutta kuuli siitä vieraillessaan Suomessa juuri kuntavaalien jälkeen.

– Puhujan ei pitäisi unohtaa kulttuurillista kontekstia ja sitä kenelle hän puhuu.

Lähes Urpilaisen vastakohta on Perussuomalaisten puheenjohtaja **Timo Soini**. Hän ei tee numeroa siltä miltä hän näyttää tai kuulostaa tai mitä osaa, mutta heittelee oraakkelimaisia kansanviisauksia kuin **Seppo Rätty** ikään. Se puree Suomessa. PV